

Regionalt vækstpartnerskab for 2015 mellem regeringen og Vækstforum Hovedstaden

12. december 2014

Regeringen og Vækstforum Hovedstaden er enige om at styrke samarbejdet om indsatsen for vækst og erhvervsudvikling, blandt andet med følgende indsatser:

Opfølgning på hovedstadsstrategien og Copenhagen-samarbejdet:

- Regeringen bakker op om Copenhagen-samarbejdet og vil indgå i samarbejder om relevante indsatser. Copenhagen-samarbejdet samler Region Hovedstaden, Region Sjælland og de 46 kommuner i de to regioner om at skabe et sammenhængende arbejdsmarked og understøtte erhvervsudvikling og internationalisering af metropolregionen. Regeringen og vækstforum vil i foråret 2015 drøfte samarbejdsmuligheder, der kan skabe større kritisk masse i erhvervsfremme- og innovationsindsatsen i hovedstadsregionen samt sikre "no wrong door" for erhvervslivet, når de ønsker hjælp til udvikling.
- Parterne vil i foråret 2015 igangsætte et samarbejde om at eksekvere relevante dele af regeringens kommende hovedstadsstrategi, der skal forbedre produktiviteten og væksten til gavn for borgere og erhvervsliv i metropolområdet. Samarbejdet kan fx omfatte fælles markedsføring af Copenhagen, tiltrækning af udenlandsk arbejdskraft og en indsats for at styrke erhvervs-samarbejdet i metropolregionen om at udnytte potentialerne i forskningsfaciliteten European Spallation Source (ESS), der opføres i Lund. Som et led heri tager regeringen initiativ til, at der udarbejdes en national ESS-strategi sammen med Vækstforum Hovedstaden og andre relevante parter. Den nationale ESS-strategi skal sætte pejlemærker for den fremtidige indsats og udvikling på området.

Danmark som produktionsland, herunder indsats for "Grøn" og "Smart" vækst

- Der udvikles et træningsforløb, hvor medarbejdere i hovedstadens produktionsvirksomheder får kompetencer til at procesoptimere og produktudvikle med fokus på at øge ressourceeffektiviteten i virksomhederne.
- Der gennemføres en analyse og kortlægning af muligheder og barrierer for Smart Vækst, fx ift. smart city-teknologier.
- Der iværksættes et vækstprogram for op til 1000 små og mellemstore produktionsvirksomheder i hele landet, hvor produktionsvirksomheder i hovedstaden får adgang til ekspertrådgivning om konkrete tiltag, som kan gennemføres med henblik på øget produktivitet og konkurrenceevne, fx øget automatisering.
- Der gennemføres en indsats for op til 150 vækstvirksomheder, hvor vækstvirksomheder i hovedstaden tilbydes et intensivt sparrings- og acceleratorforløb efter inspiration fra bl.a. USA, hvor store virksomheder og succesfulde iværksættere oftere er involveret i det lokale iværksættermiljø og geninvesterer deres tid og penge i at hjælpe nye vækstvirksomheder.

Sund vækst og udnyttelse af det erhvervsmæssige potentiale på lægemiddel og medico-området

- Region Hovedstaden og Københavns Kommune har taget initiativ til at etablere en klynge inden for Sund Vækst i et samarbejde med Copenhagen Capacity og Væksthus Hovedstadsregionen: Copenhagen Health Tech Cluster (CHC). Parternene afdækker nye samarbejdsprojekter, hvor CHC kan deltage. Der sikres synergi til de nationale innovationsnetværk Welfare Tech og MedTech.

Kreativ vækst:

- Der etableres et partnerskab inden for mode og design med deltagelse af Dansk Design Center, INDEX:Award og Danish Fashion Institute. Staten og Vækstforum Hovedstaden samt andre offentlige og private aktører bidrager til finansieringen.

Baggrund

Regeringen og Vækstforum Hovedstaden er enige om at styrke sammenhængen mellem den nationale og regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling og iværksætter med den regionale vækstpartnerskabsaftale for 2015 konkrete fælles vækstinitiativer.

Regeringen har gennemført en række reformer og vækstinitiativer, herunder fremlagt vækstplaner på erhvervsområder, hvor danske virksomheder har international konkurrencekraft, og senest indgået Aftaler om Vækstpakke 2014. Derudover er regeringen i gang med at udarbejde en hovedstadsstrategi.

Region Hovedstaden har, sammen med Region Sjælland, KKR Hovedstaden og KKR Sjælland, taget initiativ til at samle hele metropolregionen om en fælles indsats for at fremme væksten i regionen. Derudover er Region Hovedstaden ved at udarbejde en ny regional vækst- og udviklingsstrategi for hovedstadsregionen, som forventes lanceret i september 2015. Den lokale og den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling forventes med strategien at kunne samles om at fokusere på to rammevilkår og fire væksttemaer. Rammevilkårene er *effektiv og bæredygtig mobilitet* samt *kompetent arbejdsstyrke og internationalisering*. Væksttemaerne er:

- Grøn Vækst
- Sund Vækst
- Kreativ Vækst
- Smart Vækst

Udover initiativerne i denne aftale gennemføres en række initiativer af administrativ karakter, hvor øget koordination, mere effektiv administration samt dokumentation af effekten af den regionale vækstindsats er i fokus. Initiativerne gennemføres inden for eksisterende økonomiske og administrative rammer og parterne vil – med inddragelse af Danmarks Vækstråd – løbende overvåge fremdriften i aftalen om vækstpartnerskabet.

○ **Opfølgning på hovedstadsstrategien og Copenhagen-samarbejdet**

Regeringen har nedsat et tværministerielt embedsmandsudvalg, som har til opgave at belyse, hvordan hovedstaden kan indfri sit potentiale og klare sig bedre i konkurrencen med sammenlignelige storbyer. Med strategien ønsker regeringen blandt andet at understøtte det regionale og kommunale samarbejde i Region Hovedstaden, Region Sjælland og Region Skåne om en fokuseret vækstdagsorden (Greater Copenhagen-samarbejdet). Hvis hovedstadsmetropolens vækst skal styrkes, er det vigtigt at medtænke potentialet, som den samlede metropolregion rummer med sine 3,8 mio. indbyggere, med en høj andel af højtuddannede, universiteter, videninstitutioner, mange forskningsbaserede virksomheder, en international lufthavn mv.

Hovedstadsregionen spiller også en vigtig rolle for at skabe vækst, som kan smitte af på resten af landet. Men hovedstadsregionens særlige potentialer bør udnyttes bedre i bestræbelserne på at fremme landets økonomiske udvikling. Flere sammenlignelige storbyer og regioner har bl.a. højere vækst, højere BNP per indbygger og højere produktivitet. Parterne vil arbejde for:

a. Opfølgning på relevante dele af strategierne, som blandt andet kan understøtte regionens internationale tiltrækningskraft og image.

Regeringen bakker op om Copenhagen-samarbejdet og vil indgå i samarbejde om relevante indsatser.

Copenhagen-samarbejdet er et politisk samarbejde, der omfatter Region Hovedstaden, Region

Sjælland og de 46 kommuner i de to regioner på Sjælland. Derudover er der dialog med Region Skåne og kommunerne i den sydsvenske region om at indtræde i samarbejdet. Formålet med samarbejdet er at sikre vækst og udvikling i den større metropolregion. Copenhagen-samarbejdet har et internationalt knudepunkt for investeringer og viden, og øge vækst og beskæftigelse, så regionen mindst er på niveau med de mest succesfulde metropoler i Europa. Copenhagen-samarbejdet har to overordnede indsatsområder: Et sammenhængende arbejdsmarked samt erhvervsudvikling i regionen og internationalisering.

Copenhagen-samarbejdet har fået udarbejdet en kortlægning af erhvervsfremmesystemet i hovedstadsområdet og det øvrige Sjælland, der blandt andet giver et samlet overblik over operatører og virksomhedernes brug af erhvervsfremmeaktiviteter og ydelser. I foråret 2015 vil Vækstforum Hovedstaden (i regi af copenhagen-samarbejdet), Uddannelses- og Forskningsministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet samt andre relevante parter drøfte kortlægningen og afdække muligheder for samarbejde, der kan understøtte større kritisk masse i indsatsen og "no wrong door" for erhvervslivet. Samarbejdet kan fx bidrage til at sikre klare snitflader og styrke samarbejdet mellem aktørerne.

Parterne vil i foråret 2015 igangsætte et samarbejde om at eksekvere relevante dele af hovedstadsstrategien med henblik på at forbedre produktiviteten og væksten i hovedstadsområdet.

I forhold til erhvervsudvikling kunne samarbejdet fx omfatte en indsats for at styrke erhvervsamarbejdet i metropolregionen og udnytte potentialerne i forskningsfaciliteten European Spallation Source (ESS), der opføres i Lund. Udnyttelsen af potentialerne i ESS skal ske i kobling med det nationale arbejde for at fremme samarbejde mellem universiteter, erhvervsliv og myndigheder om at anvende ESS.

Regeringen vil tage initiativ til, at der udarbejdes en national ESS-strategi, der sætter pejlemærker for den fremtidige indsats og udvikling på området. Vækstforum Hovedstaden vil deltage i udarbejdelsen af strategien sammen med repræsentanter fra bl.a. universiteter, dansk erhvervsliv og andre aktører på området.

I forhold til internationalisering kunne samarbejdet fx omfatte fælles markedsføring af Copenhagen og tiltrækning af udenlandsk arbejdskraft. Opførelsen af ESS giver fx mulighed for at tiltrække højtuddannede eksperter, forskere, studerende og investeringer, samt at styrke samarbejdet mellem universiteterne. Regeringen undersøger muligheden for en løsning, så ansatte ved forskningsanlægget ESS, der kommer fra lande uden for EU/EØS, kan bosætte sig i Danmark. Løsningen vil skulle ske i enighed med de svenske myndigheder. Parterne vil generelt arbejde for at fremme bedre mulighed for mobilitet for alle typer af arbejdskraft på tværs af Øresundsregionen.

I forlængelse af regeringens handlingsplan "Danmark som et attraktivt uddannelsesland" er parterne desuden enige om at samarbejde om rekruttering og fastholdelse af udenlandske talenter inden for Danmarks erhvervsmæssige styrkeområder. Konkret igangsættes indsatser i forhold til at styrke de studerendes tilknytning til arbejdsmarkedet under studierne samt i forhold til modtagelse, integration og vejledning af internationale studerende. Vækstforum Hovedstaden vil invitere Uddannelses- og Forskningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet og andre relevante parter til at afklare mulighederne for at etablere et samarbejde i forhold til de erhvervsmæssige styrkepositioner, der er stærkt forankret i regionen.

○ **Danmark som produktionsland, herunder indsats for "Grøn" og "Smart" vækst**

Danmark har siden 00'erne oplevet et større fald i antallet af produktionsarbejdspladser end i vores nabolande. Produktionsvirksomhederne er en væsentlig drivkraft for vækst og velstand, og der er mange arbejdspladser knyttet til produktion både i produktionserhvervene og inden for byggeri, transport og andre serviceerhverv. Danmark skal derfor være et attraktivt produktionsland. Samtidig skal vi understøtte, at flere nye virksomheder vokser sig større og i højere grad bidrager til vækst og jobskabelse.

Hovedstadsregionen har mange clean-tech-virksomheder, der fx leverer højteknologiske løsninger til håndtering af jordforurening og grundvandsbeskyttelse. Region Hovedstaden ønsker at være en grøn og innovativ metropol, som går forrest i den grønne omstilling i Danmark. Omstillingen skal skabe vækst hos grønne virksomheder og samtidig styrke livskvalitet hos borgerne, fx ved at reducere energi- og ressourceforbrug og sikre ren jord og rent grundvand. Vækstforum har fx understøttet innovative jordoprensningmetoder, etableret testcentre og OPI'er med erhvervslivet og senest understøttet en fælles tværregional branding, udvikling og internationalisering af Danish Soil Partnership.

Danmark er et af de mest digitaliserede lande i verden. Vi har en højt udviklet digital infrastruktur, en digitaliseringsparat befolkning og digital økonomi med stadig stigende betydning. Med "Smart vækst" vil Vækstforum realisere vækstmulighederne inden for internationale trends som "smart city", "big data", "internet of everything" og digitalisering. Der gennemføres nedenstående initiativer:

b. Nyt træningsforløb for medarbejdere med henblik på at øge virksomheders ressourceeffektivitet.

Parterne er enige om at udvikle grundlaget for nye træningsforløb for medarbejdere i produktionserhverv inden for ressourceeffektiv produktion. Erfaringer fra både Danmark og udlandet viser, at kompetencerne hos medarbejderne kan bidrage til innovation og til at optimere processer i virksomheden.

Grundlaget for træningsforløbene fastlægges i et samarbejde mellem Erhvervs- og Vækstministeriet og de regionale vækstfora i dialog med Miljøministeriet, Undervisningsministeriet samt arbejdsmarkedets parter. Træningsforløbene skal gennemføres af fx uddannelsesaktører og rådgivere, der skal give virksomhederne tilbud om at løfte arbejdsstyrkens kvalifikationer inden for ressourceeffektiv produktion. Vækstforum har som målsætning, at der skal gennemføres så mange træningsforløb som muligt i Region Hovedstaden, og at virksomheder med ansatte, som har gennemført træningsforløb, skal forbedre deres ressourceeffektivitet. Resultatet af forløbene skal på langt sigt være øget beskæftigelse og værdiskabelse. Forløbene skal gennemføres i form af et projekt, som forankres hos en operatør, der står for administration og implementering. Forløbene gennemføres som en landsdækkende indsats, men kan tilpasses regionale styrkepositioner. Initiativet skal medfinansieres af EU's socialfond under den nationale pulje af strukturfondsmidler.

c. Fremme af "smart city".

Løbende fremme af samarbejdet mellem virksomheder, forskningsinstitutioner, kommuner og regioner om at udvikle og anvende smart city-teknologier kan føre til besparelser og samtidig styrke dansk erhvervslivs position på verdensmarkedet for intelligente teknologiske byløsninger.

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter vil i 2015 sammen med Vækstforum Hovedstaden og andre interesserede parter gå i dialog om rammen for en analyse og kortlægning, der kan vurdere muligheder og barrierer for Smart Vækst. Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter vil i 2014-2016 i samarbejde med Miljøministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet indkalde ansøgninger til at understøtte strategier for grøn bæredygtig byudvikling i byer med over 30.000 indbyggere.

Vækstforum Hovedstaden vil i 2016 gennemføre en tematiseret ansøgningsrunde omkring temaet "smart vækst" og ser positivt på at bidrage til at medfinansiere eventuelle udviklingsaktiviteter i nye og bestående testfaciliteter i regionen. Derudover støtter Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram udviklingen af ny klimavenlig energiteknologi, der kan bidrage til at gøre Danmark uafhængig af fossil energi.

d. Vækstprogram for små og mellemstore produktionsvirksomheder.

Parterne vil ultimo 2014 indkalde ansøgninger med henblik på at finde en operatør til vækstprogrammet for små og mellemstore produktionsvirksomheder. Vækstprogrammet vil have særligt fokus på at fremme avanceret produktion. Vækstprogrammet bliver en landsdækkende indsats, der kan styrke produktiviteten og konkurrenceevnen i op til 1000 små og mellemstore produktionsvirksomheder. Dermed skabes en effektiv, fælles platform for at tilbyde små og mellemstore produktionsvirksomheder højt specialiseret rådgivning om avanceret produktion.

Vækstprogrammet tilpasses regionalt i forhold til indsatser, der allerede gennemføres eller planlægges i forhold til små og mellemstore produktionsvirksomheder. Det vil fx indebære, at virksomheder efter et indledende Væksttjek kan blive henvist til andre regionale eller nationale programmer, samt at Vækstprogrammet koordineres med den specialiserede erhvervsservice i væksthusene.

e. "Team Vækst Danmark" - Etablering af et fælles program for vækstvirksomheder.

Parterne vil fremme et tættere samarbejde mellem succesfulde vækstvirksomheder, erfarne erhvervsfolk og det danske iværksætttermiljø ved at etablere et program, hvor op til 150 vækstvirksomheder fra 2015-2017 kan komme igennem et intensivt sparrings- og acceleratorforløb for potentielle vækstvirksomheder. De regionale vækstfora vil invitere relevante ministerier til at deltage i udarbejdelsen af en model for programmet ultimo 2014.

Indsatsen organiseres i fagligt fokuserede og specialiserede kompetencecentre. Indsatsen vil omfatte et intensivt træningsforløb og en mentorordning med mentorer blandt andet fra toppen af dansk erhvervsliv. Der stiles mod, at den samlede volumen under programmet er på op til 100 mio. kr. Erhvervs- og Vækstministeriet bidrager med 10 mio. kr. i 2015 fra den nationale pulje af EU regional- og socialfondsmidler. De øvrige midler søges tilvejebragt via de regionale vækstfora samt privat medfinansiering.

Adgang til kapital er vigtigt for, at virksomheder kan foretage fornuftige investeringer og komme ind i solide vækstforløb. Der er med blandt andet Vækstplan DK og Vækstpakke 2014 taget en række initiativer, som styrker små og mellemstore virksomheders adgang til kapital, herunder bl.a. etablering af iværksætterlån, udvidelse af vækstkautionsordningen og forlængelse af vækstlånordningen. De regionale vækstfora har igangsat en gap-analyse, der skal analysere om der er mangel på risikovillig lånekapital. Parterne er enige om at drøfte analysens resultater, når de foreligger.

Indsatsen under Team Vækst Danmark kan også bidrage til at tiltrække iværksættere til Danmark. Med reformen for international rekruttering, som træder i kraft pr. 1. januar 2015, vil staten etablere en ny Start-Up-Denmark ordning for iværksættere fra 3. lande, der gerne vil starte selvstændig erhvervsvirksomhed i Danmark.

Projektet tager afsæt i erfaringer fra udlandet. Succesfulde etablerede virksomheder og serieiværksættere er kun i begrænset omfang involveret i det lokale iværksætttermiljø i Danmark. Det

står i modsætning til bl.a. USA, hvor store virksomheder og succesfulde iværksættere oftere er involveret i det lokale iværksættmiljø og geninvesterer deres tid og penge i at hjælpe en ny generation af vækstvirksomheder.

○ **Sund vækst og udnyttelse af det erhvervmæssige potentiale på lægemiddel og medico-området**

Den positive udvikling for virksomheder inden for lægemiddel- og medico-området i hovedstadsområdet skyldes blandt andet den mangeårige tradition for et stærkt offentlig-privat samspil om forskning og uddannelse og gode rammer for klinisk forskning.

Som grundlag for fortsat vækst er det vigtigt at tiltrække og fastholde investeringer og talenter inden for lægemiddel- og medico-området. Parterne er derfor enige om at øge samarbejdet for at sikre fortsat gode vilkår for klinisk forskning og rekruttering.

f. Styrkede rammer for offentlig-privat samarbejde om klinisk forskning.

Parterne er enige om at samarbejde for at understøtte det kommende samfundspartnerskab "Danmark som foretrukket land for tidlig klinisk afprøvning af ny medicin". I oktober 2014 fik samfundspartnerskabet NEXT, der bl.a. har Region Hovedstaden som part, tilsagn af Danmarks Innovationsfond, der står for udmøntningen af samfundspartnerskaberne. NEXT bygger på, at alle danske universitetshospitaler tilbyder et nyt koncept for tidlig klinisk afprøvning på patienter med udgangspunkt i begreberne: Kvalitet – Hastighed - Nærhed - Præcision, og inden for sygdomme, hvor danske kliniske forskere har konkurrencedygtig lægefaglig ekspertise.

Med partnerskabet ønsker regeringen og regionen at understøtte den regionale udbygning af tidlig klinisk afprøvning af nye lægemidler i verdensklasse til patienter, som vil løfte tidlig klinisk forskning i Danmark og give danske patienter tidlig adgang til ny medicinsk behandling.

For at realisere denne vision er det afgørende, at internationale lægemiddeludviklere betragter Danmark som et enkelt og fuldt integreret klinisk område for forskning. Et vigtigt aspekt er brugen af sundhedsdata i samspil mellem regionen og relevante forskningsinstitutioner inden for lovgivningens rammer og i dialog med dataansvarlige aktører, jf. også det pågående arbejde med national strategi for adgang til sundhedsdata.

g. Samarbejde om Copenhagen Health Tech Cluster (CHC)

Region Hovedstaden og Københavns Kommune har taget initiativ til at etablere en klynge inden for Sund Vækst i et samarbejde med Copenhagen Capacity og Væksthus Hovedstadsregionen. CHC skal fungere som en fælles platform for virksomheder, hospitaler, kommuner og videninstitutioner på området i forhold til at udvikle nye sundheds- og velfærdsløsninger og produkter, der kan afsættes internationalt. Det regionale og lokale mål er at gøre Greater Copenhagen-regionen til et internationalt hot-spot indenfor ny sundheds- og velfærdsteknologi, hvor en offentlig intelligent efterspørgsel skal være driver for at udvikle nye løsninger i samspil med både smv'er og større virksomheder. Fokusområder for klyngen er implementering, skalering, eksport og internationale investeringer.

Vækstforum og Erhvervs- og Vækstministeriet vil afklare, hvordan der kan etableres en række offentlige-private samarbejder på Sund Vækst området:

Ultimo 2014 vil parterne afklare, om der kan etableres offentlig-private forsøgsprojekter, som stiler mod at udvikle og teste nye serviceydelser og samarbejdsformer, som kan løse udfordringer i fremtidens sundhedsvæsen.

Primo 2015 vil parterne desuden afklare, om man kan samarbejde om at udnytte mulighederne i en række nye værktøjer, fx via fælleskommunale eller tværsektorielle udbud i Greater Copenhagen-området. Eksempelvis forventes den kommende danske udbudslov at give øget adgang til at anvende de fleksible udbudsformer med forhandling og konkurrencepræget dialog samt mulighed for at anvende den helt nye udbudsprocedure for innovationspartnerskaber. Derudover kan der afprøves "screeningmetoder", som sikrer, at de udviklede løsninger har potentiale for global kommercialisering.

Uddannelses- og Forskningsministeriet, Region Hovedstaden og de øvrige regioner har i 2014 finansieret oprettelsen af en ny supportfunktion for alle klynger i Danmark (Cluster Excellence Denmark). Som et led i professionaliseringen af CHC, vil CHC samarbejde med Cluster Excellence Denmark om at blive EU-certificeret.

Vækstforum Hovedstaden, Uddannelses- og Forskningsministeriet samt Erhvervs- og Vækstministeriet (ERST) vil desuden i foråret 2015 igangsætte en afklaring af, hvordan man sikrer samarbejde og koordinering mellem CHC og de nationale innovationsnetværk Welfare Tech og MedTech.

o **Kreativ vækst - indsats for mode, design samt turisme**

De kreative erhverv udgør en væsentlig del af dansk økonomi. De beskæftiger ca. 85.000 personer (årsværk) i såvel service som produktion og omsætter for omkring 200 mia. kr. Mode er et af Danmarks store eksporterhverv med en særlig styrkeposition i hovedstadsregionen. Det internationale modemarked er kendetegnet ved, at det i høj grad er de samme ting, der kan fås mange steder. Det er vanskeligt at finde en niche, hvor man kan differentiere sig – som virksomhed og som modeland. En sådan niche er bæredygtig mode, hvor Danmark har lagt sig i en førerposition i forhold til at sætte fokus på grøn omstilling af modebranchen. Parterne vil arbejde for at gennemføre initiativer, der styrker hovedstadsregionen som førende mode- og designation:

h. Partnerskab om design og mode.

Kreative erhverv udgør 6,5 procent af den private beskæftigelse i hovedstaden. Derudover bidrager design og mode og andre kreative erhverv med at sætte hovedstaden på verdenskortet og tiltrække virksomheder, studerende og turister. Indsatsen understøttes blandt andet af institutioner som Dansk Design Center, INDEX og Danish Fashion Institute.

Parterne er enige om, at hovedstaden skal udvikles yderligere som kreativ region. Som et led heri etableres et partnerskab mellem staten, Vækstforum Hovedstaden, Dansk Design Center, INDEX:Design to Improve Life og Danish Fashion Institute. Partnerskabet skal understøtte vækstpotentialet i dansk design og mode. Staten og Region Hovedstaden samt andre offentlige og private aktører bidrager til finansieringen af aktiviteterne.

For at sikre en stabil driftsfinansiering afsætter Vækstforum Hovedstaden 5 mio. kr. årligt i 2015-2017, der sammen med statslige midler på området skal udmøntes i en fælles resultatkontrakt, med klare mål for resultat- og vækstskabelsen. Partnerskabet skal ses som en del af en større indsats i regionen, og aktiviteterne skal derfor koordineres med indsatserne under klyngeorganisationen "Innovationsnetværket Livsstil - Bolig og Beklædning" og andre som fx Dansk Arkitektur Center mv. Vækstforum Hovedstaden reserverer desuden strukturfondsmidler til en tematiseret ansøgningsrunde inden for Kreativ vækst, der udbydes i 2016 – dvs. for designområdet, den digitale indholdsproduktion og turisme/større kreative events.

Parterne er endvidere enige om at etablere et samarbejde om opgørelse af besøgstal, effekter mv. af større events. Københavns Kommune inviteres til at deltage i samarbejdet.

i. Udvikling af turismen – særligt i de større danske byer

Antallet af udenlandske turister ved de danske kyster har været i konstant tilbagegang de seneste 10 år. Det skyldes bl.a. øget konkurrence fra den tyske Østersøkyst, det generelt høje danske prisniveau samt mangel på innovation og kvalitetsudvikling i det danske turismeerhverv. Samtidig har der dog været vækst i storby- og erhvervsturismen. F.eks. har turismen i København i perioden 2008-2012 oplevet en vækst på ca. 35 procent, mens den gennemsnitlige vækst for turismen i sammenlignelige europæiske storbyer har været på ca. 29 procent. Eksempelvis fylder videnskabelige kongresser og møder meget i statistikken.

For at øge væksten på turismeområdet generelt oprettes tre nationale udviklingselskaber for turisme, som parterne bidrager til: Dansk Storbyturisme, Dansk Kyst- og Naturturisme (*DKNT*) og Dansk Erhvervs- og Mødeturisme (*MeetDenmark*). Selskaberne oprettes på baggrund af anbefalinger fra vækstteamet for turisme og oplevelsesøkonomi og efterfølgende aftale af den 20. juni 2014 om en vækstplan for dansk turisme. Målet er, at dansk turisme frem mod 2020 opnår vækstrater på mindst samme niveau som i de andre europæiske lande.

Udviklingselskaberne Dansk Kyst- og Naturturisme og Dansk Erhvervs- og Mødeturisme (*MeetDenmark*) finansieres af Erhvervs- og Vækstministeriet og regionerne i fællesskab. Regionerne vil arbejde for at indskyde midler mindst tilsvarende det statslige bidrag.

Til selskabet Dansk Kyst- og Naturturisme vil Erhvervs- og Vækstministeriet yde et tilskud på samlet 20 mio. kr. i perioden 2014-2015 og Vækstforum Hovedstaden investerer i alt ca. 1,6 mio. kr. i 2015-2016.

Til selskabet for Erhvervs- og Mødeturisme (*MeetDenmark*) yder Erhvervs- og Vækstministeriet et tilskud på i alt 5,5 mio. kr. i 2014-2015 og Vækstforum Hovedstaden investerer ca. 1 mio. kr. i 2015-2016. Vækstforum Hovedstaden supplerer den igangværende indsats ved at investere yderligere 1,5 mio. kr. til forlængelse af "City of Congresses" til og med 2016 i regi af Wonderful Copenhagen.

Derudover vil Vækstforum Hovedstaden fortsat yde et væsentligt bidrag til finansieringen af Wonderful Copenhagen, således at aktiviteterne i det kommende udviklingselskab for Dansk Storbyturisme realiseres. Wonderful Copenhagen skal, via det kommende udviklingselskab Dansk Storbyturisme, bidrage til at øge tiltrækningen af udenlandske turister fra nær- og fjernmarkederne til de større danske byer gennem udvikling af turismepotentialerne i byerne.

o Kompetent arbejdskraft

Flere virksomheder i hovedstaden kan komme til at mangle specialiseret faglært arbejdskraft de kommende år. Herudover har en række virksomheder ikke erfaring med at ansætte specialister, højtuddannede og videnmedarbejdere. På længere sigt forudsætter væksten i hovedstadsregionen et stigende udbud af både faglært og højtuddannet arbejdskraft. Samtidig er kompetent arbejdskraft et rammevilkår for vækst og en vigtig parameter, når internationale investorer og virksomheder vælger at lokalisere sig i Greater Copenhagen. Det er en fælles opgave at sikre, at virksomhedernes kompetencebehov imødekommes, så de kan tage del i et kommende opsving. Parterne vil videreudvikle det virksomhedsrettede fokus i kompetenceindsatsen via nedenstående initiativer:

j. En fælles ungeindsats i Østdanmark.

Der er behov for at øge udbuddet af faglært arbejdskraft i hovedstadsregionen. Udbuddet kan blandt andet øges ved at flere unge vælger en erhvervsuddannelse efter folkeskolen, ved at mindske frafaldet på erhvervsuddannelserne, ved at gøre frafald fra de gymnasiale uddannelser til omvalg og en start på en erhvervsuddannelse, og generelt ved at flere 15-30-årige får en erhvervskompetencegivende uddannelse inden for områder, hvor der er efterspørgsel i erhvervslivet. Derfor er Region Hovedstaden, Region Sjælland, Kommunekontaktråd Hovedstaden, Kommunekontaktråd Sjælland og Det regionale Beskæftigelsesråd for Hovedstaden & Sjælland nu gået sammen om en Fælles ungeindsats i Østdanmark, der skal bringe flere unge i uddannelse og arbejde.

Undervisningsministeriet og Vækstforum vil fra 2015 samarbejde om at iværksætte konkrete initiativer, blandt andet via Socialfonden, der kan understøtte:

- *kompetenceløft til ufaglærte*, fx via samarbejder om opkvalificering af ufaglærte til faglærte og målrettet efteruddannelse, der imødekommer regionale kompetencebehov. Dette kan bl.a. ske ved at afdække uddannelsesbehov, voksenvejledning, kompetencevurderingsforløb og informationskampagner samt ved at forbedre basale færdigheder hos voksne kortuddannede og indvandrere. Undervisningsministeriet vil medvirke til at fremme samarbejdet mellem VEU-centre, erhvervsskoler, AMU-centre og VUC-centre mv. og de regionale vækstfora. Det vil endvidere være centralt at inddrage jobcentrene – og de nye arbejdsmarkedsråd – i dette samarbejde, da jobcentrene har ansvaret for beskæftigelsesindsatsen overfor de ledige.
- *at flere gennemfører en erhvervsuddannelse*. Projekterne kan fx omhandle unge på vej ind eller i erhvervsuddannelsessystemet, flere praktikpladser, talentudvikling og iværksætteri samt forsøg med at skabe bedre ungdomsmiljøer på erhvervsuddannelserne, der kan gøre erhvervsuddannelserne mere attraktive og mindske frafaldet.

k. Koordinering af praktikpladsindsatsen.

Det fremgår af den politiske aftale om erhvervsuddannelsesreformen, at regeringen vil invitere regionerne til en drøftelse af en mere koordineret praktikpladsopsøgende indsats. Den regionale praktikpladsenhed er blevet en anerkendt partner blandt regionens erhvervsskoler og øvrige aktører. Fokus vil i den kommende tid især være på at sikre, at de store bygge- og anlægsprojekter i Østdanmark resulterer i flere praktikpladser. Det forudsætter, at de mange udenlandske entreprenører sikrer tilstrækkeligt med praktikpladser. Det er vigtigt at gå sammen om at skabe gode og effektive vilkår for virksomheder i forhold til at sikre lærlinge til projekterne.

Der er enighed mellem parterne om at samarbejde om at sikre flere praktikpladser. Undervisningsministeriet vil bidrage til at koordinere og iværksætte oversættelse af relevante dokumenter, der gør det så nemt som muligt for udenlandske virksomheder at tage elever.

l. Bedre rammer for en koordineret virksomhedsrettet indsats.

Erhvervs- og Vækstministeriet, Undervisningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet nedsætter en arbejdsgruppe, der i dialog med Vækstforum, VEU-centre og de nye regionale arbejdsmarkedsråd, herunder kommuner og KKR Hovedstaden, senest i foråret 2015 udarbejder et beslutningsgrundlag for at styrke samarbejdet om den virksomhedsrettede kompetenceindsats på tværs af områderne. Beslutningsgrundlaget omfatter:

- *fælles analyser og kortlægning af arbejdsmarkedets kompetencebehov*, således at man udnytter viden på tværs af de fire systemer og optimerer udnyttelse af ressourcerne,

- *tilrettelæggelse af tilbud på baggrund af virksomhedernes behov.* Med afsæt i analyser og det virksomhedsopsøgende arbejde kan man tilrettelægge fx indhold og udbud af konkrete uddannelses tilbud til virksomhedernes brug, bruge relevante beskæftigelsespolitiske ordninger og eventuelt opstille fælles mål.
- *videndeling blandt medarbejdere i de fire systemer,* kan bidrage til at sikre en ensartet høj service til virksomhederne. Det kan fx ske via fælles møder for medarbejderne, tværgående netværk eller fælles indsatser til at håndtere mangel på arbejdskraft.
- *afdækning af, om et fælles digitalt værktøj kan understøtte en koordineret kontakt til virksomhederne.* Parterne vil afdække fordele, ulemper og omkostninger ved et enkelt, digitalt værktøj, der kan trække data om virksomhedsbesøg fra de eksisterende digitale systemer. Parterne vil i den forbindelse vurdere om hyppige og ukoordinerede henvendelser i det virksomhedsopsøgende arbejde er et problem for virksomhederne.

o **Samarbejde om forbedring af bredbånd og mobildækning i Region Hovedstaden.**

Regeringen har sat som mål, at alle husstande og virksomheder i 2020 skal have adgang til en bredbåndsforbindelse med mindst 100 Mbit/s download og mindst 30 Mbit/s upload. Der forventes fortsat i de kommende år at være områder i Region Hovedstaden, hvor virksomheder og forbrugere ikke kan få den bredbåndshastighed eller mobilforbindelse, som de ønsker til en rimelig pris. Det kan hæmme erhvervsudvikling og bosætning i regionen. Parterne vil fortsætte samarbejdet og er enige om følgende leverancer og målsætninger:

m. Samarbejde om forbedring af bredbånds- og mobildækningen i Region Hovedstaden.

Erhvervs- og Vækstministeriet kortlægger i samarbejde med KL og Danske Regioner de lokale udfordringer med bredbånds- og mobildækningen i regionen i forbindelse med den kommende hjemmeside om bredbånds- og mobildækning, tjekditnet.dk.

På den baggrund vil Vækstforum Hovedstaden og Erhvervs- og Vækstministeriet i fællesskab drøfte konkrete modeller, der vurderes at kunne bidrage til at løse udfordringerne i områder med særlige udfordringer, fx på Halsnæs. I drøftelsen af modeller vil Erhvervs- og Vækstministeriet bidrage med vejledning og viden om erfaringer fra andre lokalområder. De relevante kommuner, Region Hovedstaden og tele- og bredbåndsselskaberne inddrages, når det vurderes, at de kan bidrage til at finde konkrete løsninger, herunder udvikle koncepter, der matcher de enkelte områders udfordringer. Kortlægningen og de mulige løsningsmodeller understøtter dermed blandt andet kommunernes arbejde med at opstille klare handlinger for, hvordan bredbånds- og mobildækningen kan forbedres.

Copenhagen-samarbejdet ønsker at stille wifi til rådighed for udenlandske turister. Regeringen vil fremsætte forslag om ændring af teleloven, så der skabes hjemmel til, at kommuner kan udrulle wifi til turismeformål, herunder i tilknytning til turistbureauer, seværdigheder og bymidter. Region Hovedstaden og Erhvervsstyrelsen vil inden for rammerne af den kommende hjemmel undersøge og analysere de konkrete muligheder for, hvordan wifi kan bidrage til at fremme turismen i regionen.

Tillæg om administrative samarbejder

Tillæg til aftale om regionalt vækstpartnerskab for 2015 mellem regeringen og Vækstforum Hovedstaden

o Øget fokus på effekt og læring

Som led i opfølgningen på evalueringen af kommunalreformen i 2012 aftalte parterne i de regionale vækstpartnerskaber 2013 et styrket samarbejde om evaluering og effektmåling og har som led heri:

- ✓ Videreudviklet og forbedret det registerbaserede system således, at der kan opgøres effekter af regionale projekter på de deltagende virksomheders omsætning, jobskabelse, eksport mv. i forhold til en kontrolgruppe af sammenlignelige virksomheder. Systemet er etableret af de regionale vækstfora, Danmarks Statistik og Erhvervs- og Vækstministeriet. I 2014 udvikles et lignende system til at effektmåle personrettede projekter baseret på en systematisk indsamling af deltagernes CPR-numre.
- ✓ Aftalt, at der i forbindelse med de konkrete projektansøgninger til Regionalfonden og Socialfonden 2014-2020 skal opstilles klare og logiske effektkæder med tilhørende kritiske antagelser. Projektansøger redegør for projektets forventede effekter og forklarer, hvordan projektets aktører og aktiviteter konkret bidrager til de opstillede effektmål. Om muligt skal effektkæderne baseres på evidensbaseret forskning, erfaringer, evalueringer mv. Der opstilles målbare indikatorer for alle led i effektkæden, så man kan følge, om projektet er på rette spor.

Der er hermed etableret et godt afsæt for at få øget viden om effekten af en række regionale erhvervsfremmeindsatser. Den ny viden kan dog kun føre til øget effekt på længere sigt, hvis erfaringerne - efterhånden som de opsamles og systematiseres - bringes med i det fremadrettede arbejde. Parterne vil arbejde for følgende leverancer og milepæle:

a. Udbredelse af effektmålingssystemet.

Udenrigsministeriet vil senest i foråret 2015 gå i dialog med KL og Danske Regioner med henblik på at aftale relevante rapporterings- og dataindsamlingskrav, der kan sikre et kontinuerligt fokus på måling af eksporteffekt på tværs af de offentlige eksportstøtteordninger.

De regionale vækstfora har besluttet, at principperne om monitorering og effektmåling omfatter alle regionale erhvervsfremmeprojekter, og ikke blot dem, som er støttet med strukturfondsmidler.

b. Viden om effekt som grundlag for udvikling af regionale strategier og projekter.

De regionale vækstfora har i dag hver deres evalueringspraksis, hvilket gør det svært at sammenligne projekters effekter og lære på tværs af regionsgrænserne. De regionale vækstfora vil senest i foråret 2015 have aftalt en model, der sikrer, at viden om effekter mv. opsamles og formidles på en måde, som muliggør vidensdeling på tværs af regionerne, både til brug for den overordnede strategiudvikling og til vurdering af konkrete projekter. Erhvervs- og Vækstministeriet bidrager til at understøtte og udbrede erfaringer på tværs af vækstfora. Den nye model skal ses i sammenhæng med DVR's nye opgave i at bemarkere den regionale vækstindsats og understøtte læring på tværs. Erhvervsstyrelsen vil i efteråret 2014 invitere de regionale vækstfora til en drøftelse herom.

o **Midlerne skal hurtigere ud at virke hos virksomhederne**

Parterne er enige om, at der bør tilstræbes at være så kort tid som muligt fra virksomhederne ansøger om EU-medfinansiering til godkendte projekter omsættes til handling til gavn for vækst og beskæftigelse. Både de regionale vækstfora og Erhvervsstyrelsen har hver for sig fokus på at sagsbehandlingen er god og effektiv. Når virksomhederne vurderer sagsbehandlingen af deres ansøgninger, er det imidlertid den samlede sagsbehandlingstid fra ansøgning hos vækstfora til kontrakt om medfinansiering fra Erhvervsstyrelsen, som afgør om de oplever sagsbehandlingstiden som tilfredsstillende. Den samlede sagsbehandlingstid kan fx trække ud, hvis en ansøgning ikke vurderes at være fyldestgørende oplyst. Derfor er parterne enige om at arbejde for følgende leverancer og milepæle:

c. Etablering af et fælles servicemål for administration.

Erhvervsstyrelsen og de regionale vækstfora vil senest i sommeren 2015 udarbejde et fælles servicemål for den samlede sagsbehandling af regional- og socialfondsansøgninger, der fastlægger den tidsmæssige ramme for sagsbehandlingstiden fra ansøgningens modtagelse til tilsagnets udstedelse. Erhvervsstyrelsen vil i foråret 2015 indlede et samarbejde med vækstfora herom.

o **Øget hjemtag af forskningsmidler fra EU**

I forbindelse med den nye finansielle ramme for EU's budget 2014-2020 øges de midler, som medlemslande kan hjemtage på bl.a. forsknings- og erhvervsområdet. Det gælder særligt forsknings- og innovationsprogrammet Horizon 2020, hvor budgettet øges med 24 pct. i forhold til det tidligere 7. rammeprogram. Samtidig vurderes det, at konkurrencen om midlerne vil blive skærpet. Danmark får desuden færre EU-midler fra EU's Regionalfond og Socialfond, der skal anvendes i nationale programmer til blandt andet innovation, forbedret konkurrenceevne i SMV'er, grøn omstilling, iværksætteri, social inklusion og uddannelsesløft. For at skabe de bedst mulige forudsætninger for at virksomheder og forskningsinstitutioner kan hjemtage EU-midler i international konkurrence har parterne med afsæt i de regionale vækstpartnerskaber i 2013

- ✓ Indgået aftaler med andre rådgivere fra erhvervsfremme-, innovations- og forskningsområdet i maj 2013 om at etablere en fælles indgang "EU-DK-Support netværk", der skal give danske forskere og virksomheder velkvalificeret, effektiv og rettidig hjælp og rådgivning, når de ansøger EU-programmer inden for forskning, innovation, erhvervsudvikling og iværksætteri. Partnerne i EU-DK Support samarbejder inden for fire indsatsområder a) Nem og overskuelig adgang til rådgivning, b) Målgrupperelevant og opsøgende informations- og rådgivningsindsats c) Formidling af cases og succes historier og d) Matchmaking.

Parterne vil tilstræbe, at samarbejdet bidrager til at øge hjemtag af EU-midler i budgetperioden 2014-2020 ift. 2007-2013: 2,5 pct. for Horizon 2020, 2,2 pct. for COSME og for et Kreativt Europa hhv. Mediadelprogrammet 4, 9 pct. og Kulturdelfprogrammet 8,4 pct. Udfordringen for medlemmerne af EU-DK Support er at øge antallet af ansøgere, samtidig med at sikre en høj kvalitet af ansøgningerne til EU-programmerne. Endvidere betyder de ambitiøse målsætninger, at en højere andel af innovationsaktive virksomheder end hidtil skal deltage i EU-programmer. Som led i gennemførelsen vil parterne arbejde for følgende leverancer og milepæle:

d. Opsøgning af innovative virksomheder.

På landsplan skal i der i 2015 samlet opsøges 1700 virksomheder. I forlængelse heraf vil Region Hovedstaden understøtte, at der i 2015 bliver opsøgt 675 virksomheder.

Forudsætningen for at øge hjemtaget af EU-midler til Danmark er, at virksomheder får viden og mulighed for at deltage i EU-programmer. Derfor sættes i 2014 og 2015 særlig fokus på den opsøgende indsats overfor virksomheder, der bl.a. har deltaget i nationale

innovationsprogrammer. Erhvervs- og Vækstministeriet samt Uddannelses- og Forskningsministeriet stiller følgende til rådighed for de regionale koordinatører:

- en webbaseret platform for videndeling
- kontaktoplysninger på virksomheder, der har søgt relevante nationale puljemidler

Der er udpeget seks regionale koordinationer for den opsøgende indsats (Væksthus Hovedstadsregionen, Syddanmarks EU-kontor, Norddanmarks EU-kontor, Væksthus Midtjylland, Europe Direct Bornholm, ZealandDanmark EU Office). De rådgivende aktører, herunder de regionale vækstfora, udarbejder årligt handlingsplaner for den opsøgende indsats.

o **Koordination af udviklingsprojekter inden for sundhed og velfærd**

e. Fælles principper for udvikling.

Både staten, regionerne og kommunerne har over de seneste år investeret betydelige midler i udvikling og test af nye løsninger inden for sundheds- og velfærdsområdet for at fremme en mere effektiv opgaveløsning og bedre udnytte det erhvervsmæssige potentiale på sundheds- og velfærdsområdet. Erfaringerne fra de iværksatte udviklingsprojekter viser, at der ofte opstår barrierer for kommercialisering og markedssucces.

Parterne er enige om at udarbejde guidelines for, hvordan der skabes mest mulig værdi af udviklingsprojekter på sundheds- og velfærdsområdet med særligt fokus på kommercialisering og markedsadgang. Der kan bygges videre på de værktøjer, der er udviklet i regi af OPI-lab.

Erhvervsstyrelsen nedsætter i efteråret 2014 en arbejdsgruppe bestående af DR, KL, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Erhvervsstyrelsen. Som led i arbejdsgruppens arbejde gennemføres en konsulentopgave, der finansieres af Erhvervsstyrelsen. Guidelines drøftes af Danmarks Vækstråd, i regeringen samt i de regionale vækstfora inden sommeren 2015.